

Poznejte s námi LOUNY

... kterými Vás provedou
K. Hilbert a J. Vrchlický

Vítejte v Lounech

Pojďme se ponořit do fikce, jak by asi o Lounech rozprávěli dva významní lounští rodáci.

Jaroslav Vrchlický

„Slovutný pane architektke, rád bych lépe poznal své rodné město. Rodiče se krátce po mém narození odstěhovali do Slaného, a pak jsem byl v Lounech jen dvakrát, takže je moc neznám.“

Kamil Hilbert

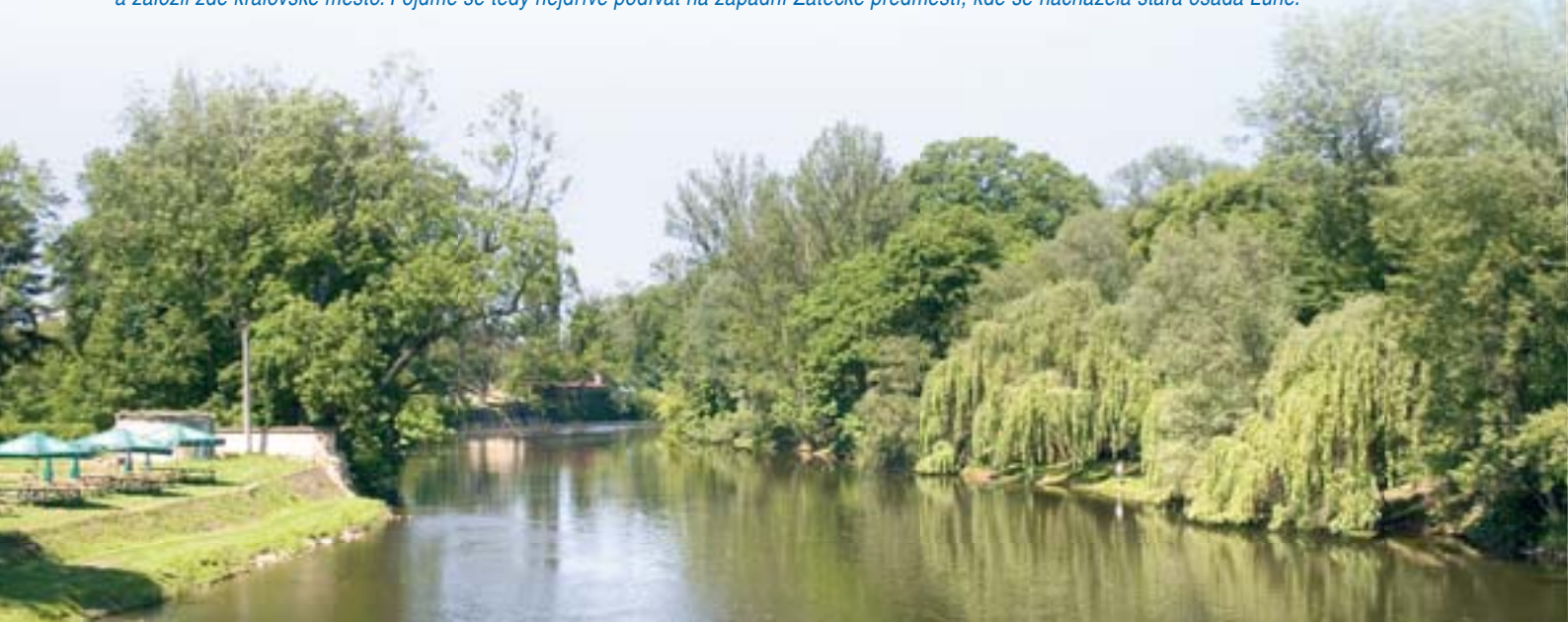
„Velectěný mistře, vítám Vás v Lounech. Bude mi ctí, když Vás budu moci provést touto oslnivou Lunou nad řekou Ohře. O tomto městě snad něco vím, neboť, na rozdíl od Vás, jsem se v Lounech nejen narodil, ale také zde vyrůstal a až do své smrti sem stále rád zajížděl.“

Jaroslav Vrchlický

„Jakého bych zde mohl najít lepšího průvodce než vás, slavného stavitele a „dostavitele“ Svatovítské katedrály, přitom milovníka všech historických památek! Ale než se začneme procházet po městě, povězte mi, prosím, jak se tu Louny vůbec vzaly? Někde jsem četl, že latinský název města Luna souvisí s keltským označením louky. Je vůbec možné, aby se jméno místa udrželo tak dlouho?“

Kamil Hilbert

„Po rozsáhlých loukách v Poohří byl pojmenován i slovanský kmen Lučanů. Ale já bych se přikláněl k názoru jazykovědců, kteří původní název Lúně odvozují od staročeského osobního jména Lúň. Takové vysvětlení kupodivu souzní se starou pověstí, kterou zapsal Václav Hájek z Libočan, a podle níž dal ves postavit Loun, syn Krosův. Význam osady na rušné obchodní stezce vedoucí podél Ohře vzrostl, když bylo ve 13. století zakládáno město Most, ke kterému vznikala kratší cesta z Prahy. Tehdy český král získal Louny od mocného rodu Žirotinů a založil zde královské město. Pojďme se tedy nejdříve podívat na západní Žatecké předměstí, kde se nacházela stará osada Lúně.“

Významné budovy města Louny

1

Barokní špitál

Kamil Hilbert

„Asi jedině, co upomíná na někdejší ženský klášter magdalenitek, je tato barokní budova špitálu na pravé straně Ohře. Když totiž Lounští zabrali rozsáhlý majetek magdalenitek sahající až po kopce Ranou a Oblík, museli se zavázat, že postaví špitál pro chudé. Později, v letech 1695-1699, stavěl novou budovu špitálu v barokním stylu lounský stavitel Ludvík Naymayer společně se svým učitelem, známým architektem Antoniem della Portou.“

2

Žatecká brána

Kamil Hilbert

„Do města vejdeme touto branou, vlastně se jedná o barbakán. Původní Žateckou bránu či dvě brány, které již dávno vzaly za své, bychom museli hledat hlouběji ve městě. Dnešní Žatecká brána byla vystavěna roku 1500 současně s vnějším hradebním pásem a baštami, kolem kterých jsme nyní prošli. Nedávno brána získala zpět svoji pseudobarokní prejzovou střechu.“

Jaroslav Vrchlický

„Matně si vzpomínám ještě na zuby cimbuří, kterými byla brána ukončena.“

3

Chrám sv. Mikuláše

Kamil Hilbert

„Konečně se dostáváme k děkanskému chrámu – naší nejskvostnější památce. Nejstarší je věž – ta totiž jediná přečkala osudový požár roku 1517. Je z ní krásný rozhled, nepůjdeme se podívat nahoru? Bývá veřejnosti přístupná.“

Jaroslav Vrchlický

„Raději mi nejprve povězte něco o té zajímavé střeše. Podobnou znám ze sv. Barbory v Kutné Hoře.“

Kamil Hilbert

„V Lounech máme ovšem originál. Můj starší kolega Josef Mocker, rodák z nedalekých Cítolíb, restauroval oba kostely – lounský i kutnohorský. Díky tomu, že se zde zachoval původní krov stanové střechy, mohl podle něj Mocker střechu na sv. Barboře rekonstruovat. Tam totiž po celé baroko měli obyčejnou střechu sedlovou. Ostatně i já jsem stanovou střechu opět vložil nad méně známý kostel sv. Petra v Čáslavi. V 15. a 16. století býval v Čechách tento typ střech poměrně běžný, protože jsou méně objemné, sníž se na nich téměř neudrží a ani vítr se do nich nemůže pořádně opřít.“

Jaroslav Vrchlický

„Vím, že celou kostelní loď i s klenbou a střechou postavil známý Benedikt Rejt, stavitel Vladislavského sálu na Pražském hradě nebo zmíněného kutnohorského chrámu. Ale jak se na stavbě podepsal Josef Mocker?“

Kamil Hilbert

„Rejtovo autorství tak jasné není, bylo kvůli sporadickým zmíncekám v městských knihách zpochybněno. Nicméně dnes se mu připisuje zejména klenba, třebaže byla dokončena až po jeho smrti. Mocker zasáhl zejména do interiéru – odstranil totiž sedm postranních oltářů a další nadbytečné barokní cetky. Do samotné stavby jsem více zasáhl já. Poznal byste, že ty tři věžičky nad jižním portálem pocházejí ode mne?“

Jaroslav Vrchlický

Nikoliv a vsadil bych se, že nejen turisté je mají za původní. Ostatně podobně Vaše krásné rozetové okno v průčelí katedrály sv. Víta na Pražském hradě mnozí automaticky pokládají za středověké. Taková historická mystifikace!“

Kamil Hilbert

„Vy mne obviňujete z mystifikace? A kdo z Karlštejna udělal málem klášter, kam ženské neměly přístup? Ale přestaňme se navzájem dobírat a vstupme do kostela prohlédnout si tři krásné barokní oltáře, které si ani Mocker netroufal odstranit. Určitě Vás spolu s rejtovou klenbou zaujmou, protože zůstaly ve své syrové dřevěné podobě bez polychromie. Ty dva postranní oltáře patří mezi nejstarší a zároveň největší

akantové oltáře ve střední Evropě. Všechny tři v letech 1701–1706 zhotovili truhlář Marek Nonnenmacher, sochaři Jeroným Kohl a František Preiss a malíř Jan Jiří Schummer.“

Jaroslav Vrchlický

„Kohl dělal dvě sochy na Karlově mostě a Preissovy figury znám ze svatovítské katedrály. Nonnenmacherovy oltáře v barevné, tedy černo-zlaté podobě, najdeme například u Pražského Jezulátka. Jen jméno malíře mi nic neříká. Zachovalo se něco v kostele z původního renesančního inventáře?“

Kamil Hilbert

„Napravo stojí krásná cínová křtitelnice z roku 1518 a stejně starý zvon můžete najít ve věži. Jediný dochovaný náhrobek odlil roku 1568 slavný zvonař Brikcí z Cimperka.“

4

Oblastní muzeum – dům Sokolů z Mor

Jaroslav Vrchlický

„Vratme se, prosím, do Pivovarské ulice, kde jsem zahlédl muzeum s krásným gotickým arkýřem.“

Kamil Hilbert

„Muzeum pro výstavní účely získalo starobylý dům Sokolů z Mor. V soušedním domě přes uličku si můžete prohlédnout poutavou geologickou expozici Krajina v srdci Evropy. Zde v gotickém domě je zase historická expozice zaměřená na husitskou dobu v severozápadních Čechách. Ostatně ve dvou nikách na arkýři prý bývaly sochy M. Jana Husa a Jeronýma Pražského. Věděl jste, že Louny patřily mezi významná husitská města, kde se dokonce lidé mohli zachránit před přicházejícím koncem světa?“

Jaroslav Vrchlický

„Jakpak bych nevěděl, vždyť oddíly Žateckých a Lounských nejdou bojovaly po boku Žižky a Táborů. Ale vratme se, prosím, k domu. Co to bylo za rytíře, kteří jej dali postavit?“

Kamil Hilbert

„Původně stará měšťanská rodina Sokolů z Mor v 15. století získala erb s hákem či halapartnou a přídomek podle jedné obce u Podbořan. Se Sokolovem neměli tito Sokolové nic společného, zato jim patřilo městečko Slavětín. Ostatně doporučuji k návštěvě i tamní kostel se středověkými freskami a oltářem. Slavětínský kostel i tento dům v Lounech rekonstruoval můj již zmíněný starší kolega Josef Mocker.“

Jaroslav Vrchlický

„Aha, takže nejspíš od něj pochází ona vysoká střecha arkýře. Podobné Mockeryovy zásahy na Karlštejně a Prašné bráně v Praze jsou mi dobře známy.“

5**Katova ulička****Jaroslav Vrchlický**

„Ó, jak romantické, v Lounech máte také Katovu uličku! Tudy chodíval mistr popravit, aby nebyl poznán, nebo protože jakožto opovržená osoba nesměl chodit branou s ostatními?“

Kamil Hilbert

„Vy mě snad zkoušíte, pane profesore! Dobře víte, k čemu sloužily podobné úzké uličky, do kterých nebylo pořádně vidět. Tato byla vždy slepá, a pokud by se přece někdo chtěl tudy dostat za hradby, musel by projít stokou. Snad právě této uličce se ve středověku říkalo také Usraná.“

6**Galerie Benedikta Rejta****Jaroslav Vrchlický**

„Velký nápis hlásá „Galerie Benedikta Rejta“. Proč nenapsat rovnou Beneše z Loun?“

Kamil Hilbert

„Ano, my jsme se také ještě učili, že Benedikt či Beneš se narodil v Lounech. K naší smůle však jakýsi německý badatel v starých knihách objevil stavitelův přídomek, který zněl „z Piestingu“, čímž se legenda jeho lounského původu, zachycená již Balbínem, nadobro rozplynula. Nicméně je jisté, že Rejt v Lounech zemřel a byl pohřben v kostele. Lounští po něm pojmenovali kostelní ulici, jedno náměstí a tuto galerii.“

Jaroslav Vrchlický

„Jistě bude pěkná, až bude dokončena.“

Kamil Hilbert

„Ale mistře, stavba galerie se svým dřevěným atriem a betonovými sloupy je už dávno hotová, i když se po zbourání starého pivovaru budovala přes dvacet let. Jestli jste tím chtěl říci, že nerozumíte modernímu umění, běžte ji navštívit. Interiér je mnohem zajímavější a výstavy zde bývají velmi pěkné a vkusně instalovány.“

Křížovka s bonusem

Ústecký kraj je rozdělen do čtyř destinací – Krušné hory, České Švýcarsko, České středohoří a ... (viz. tajenka).
Destinaci, jejíž název naleznete v tajence, založila města Žatec, Louny, Kadaň a s nimi Ústecký kraj.

POMŮCKY: BŘEK, KUANDU, PEER,	CHEM. ZN. TANTALU	INICIÁLY REŽISÉRA RYCHMANA	OZVĚNOVÝ HLOUBKO- MĚR	DRUH KAROSERIE	ČESKÝ ZPĚVÁK (JIŘÍ)	MPZ ALBÁNIE	DÁMSKÝ NÁTĚLNÍK	ESKYMÁČKÉ OBYDLÍ	✪	BÝVALÝ ČESKÝ DIRIGENT (JAROSLAV)	OZN. MOUKY	POPLACH NA BURZE	VES	DOJEMNÝ FILM (HOVOR.)	KOMBINÉZA	VĚTRÍK (BÁSN.)	ANGLICKÁ PŘEDLOŽKA	CHEM. ZN. TITANU
APLAUDO- VATI								REZIVĚT										
VĚDEC ZKOUMAJÍCÍ VYKOPÁVKY								ŠTĚPOVATI										
✪	MALÝ VŮL	PATRO STODOLY CITOSLOVCE OHRAZENÍ				OBSAZENO MYTICKÝ ČARO- STŘelec					NIKOLI POUZE ZN. CIKORKY					ŠNEČÍ DOMEK	ROZKAZ	
SOUCÁST ŘÍZENÍ AUTA							ÚSTŘEDNÍ AUTOMOTO- KLUB (ZKR.) JIDELNÍČEK					KUS LÁTKY BÝVALÝ NĚMECKÝ KANCLÉŘ				ANGLICKÝ „NAHORU“ BARBORA DOMACKÝ		
CHVOST					NÁZEV ŘÍMSKÉ 1000 CHAPLINOVA MANŽELKA			STAROVĚKÉ POČÍTADLO LÍSTEK (NA VLAK)					KLADENSKÝ PODNIK LISTNATÝ STROM					
POLSKÁ LETECKÁ SPOL.				MAZADLO CUKRÁŘSKÝ VÝROBEK				ROV ANGLICKÝ ŠLECHTIC						NEODBOR- NÍK SLOV. „TRÍSKA“				
INICIÁLY HEREČKY HOLUBOVÉ		TAJENKA JIHOAMER. DIKOBRAZ													PYSKY POHOVKA			
ZÁMOTEK HOUSENKY						ČESKÝ SEXUOLOG ÚZEMÍ V SV. AFRICE					OBÝVATEL SLOV. MĚSTA ČLENSKÝ STÁT USA							
✪	BÝVALÝ ČESKÝ SKOKAN NA LYŽÍCH	PLANETA VEDOUČÍ					DESETINA LITRU (HOV.) ŠLECHTICKÝ PŘÍDOMEK					DRUH LOSOSA FRANC. „ZLATO“					EVROPAN	ZN. ZÁPALEK
MZDA					RÁNA RUSKÉ UKAZOVACÍ ZÁJMENO				PŘEDLOŽKA DOMACÍ HRABAVÝ PTÁK				SPZ RUMUNSKA MEZIN. KÓD BENINU			ZASYČENÍ UMINĚNÝ ZÁPOR		
KAPROVITÁ RYBA				ČERNÉ DŘEVO CHEM. ZN. ARSENU				HASNICE SOLMIZAČNÍ SLABIKA						DRUH BAVLNY UKAZOVACÍ ZÁJMENO				
UVĚSTI DO SVÁZKU MANŽEL- SKÉHO							KOLO					LÍH						
PŘJÍMENÍ TROSEČNÍKA ROBINSONA							LETOUN					DEVĚTI- ČLENNÝ SOUBOR HUDEBNÍKU						

Pokud se vrátíte se správně vyluštěnou křížovkou do našeho informačního střediska, dostanete od nás turistickou mapu regionu z tajenky.

Louny centrum

MĚSTSKÉ

INFORMAČNÍ STŘEDISKO

Mírové náměstí 35, 440 01 Louny, Czech Republic

tel.: +420 415 621102, fax: +420 415 621100

e-mail: info@mulouny.cz, www.mulouny.cz

Otevírací doba - celoročně

Po	6.00 – 17.00 hod.
Út	6.00 – 17.00 hod.
St	6.00 – 17.00 hod.
Čt	6.00 – 17.00 hod.
Pá	6.00 – 16.00 hod.
So	9.00 – 13.00 hod.
Ne	zavřeno

- 1 Barokní špitál
- 2 Žatecká brána
- 3 Chrám sv. Mikuláše

- 4 Oblastní muzeum
- 5 Katova ulička
- 6 Galerie B. Rejta
- 7 Radnice

- 8 Daliborka
- 9 Městská knihovna
- 10 Husův pomník a mariánský sloup

- 11 Synagoga
- 12 Loutkové divadlo
- VD Vrchlického divadlo

- historické centrum
- hradby
- Mírové náměstí
- pěší zóna

- parkovací místa
- banka
- bankomat
- fontána, jezírko, pítko
- cyklostezka
- naučná stezka Ohře

- místo pro relax
- restaurace
- kavárna
- vinárna
- hotel
- čajovna
- bar

7

Radnice

Kamil Hilbert

„Radnici nechal postavit můj otec, starosta Petr Hilbert, když jsem ještě chodil do školy. V konkurzu zvítězil celkem neznámý architekt Saturnin Heller. Projekt lounské radnice je patrně jeho nejlepším dílem, ale realizace se nedožil. Stavbě padly za oběť dva starobylé domy. Jeden z nich, dům U tří lip, měl snad nejhonosnější renesanční fasádu v Lounech. Heller se jí nechal inspirovat, když např. do nik v nejvyšším patře umístil alegorické postavy. Vždyť ctnosti jako spravedlnost, trpělivost, spořivost či moudrost by jistě nikomu na radnici neměly chybět.“

Jaroslav Vrchlický

„Kěž by tomu vždy tak bylo! Ale slyšel jsem, že i další zobrazené ctnosti jako síla a statečnost mají historické opodstatnění. V onom domě U tří lip byl prý hostinec a v něm roku 1813 přespával rakouský císař František I. předtím, než porazil Napoleona v bitvě u Chlumce. Stále se jeho pobýtem Lounští chlubí?“

Kamil Hilbert

„To máte pravdu. Tehdy před bitvou národů u Lipska se Louny na několik týdnů staly jakýmsi hlavním stanem a kromě císaře ve zdejších domech bydleli i ruský car, pruský král, vysoká generalita a mnoho dalších významných osobností. Ale v Lounech jsme hrdí i na mnohem starší dějiny. Věděli jste, že Mistr Jan Hus již roku 1410 v listu Lounským chválil jejich pevnou víru, lásku k Bohu a především svornost a jednomyslnost?“

8

Daliborka

Jaroslav Vrchlický

„Zůstaňme na náměstí. Ještě je tu několik zajímavých domů. Proč se říká tomu renesančnímu Daliborka?“

Kamil Hilbert

„To už nikdo neví. Dříve tu byla hospoda, nyní Státní okresní archiv. Dnes je to nejkrásnější renesanční dům v Lounech, postavený hned po požáru roku 1517. Z té doby se v něm dochovala především rozlehlá roubená místnost.“

9

Městská knihovna

Jaroslav Vrchlický

„A teď mi, prosím, vysvětlete, proč jsou na náměstí vlastně dvě radnice. Jak vidím, v této je nyní knihovna.“

Kamil Hilbert

„Máte pravdu. Na tomto místě od roku 1399 stávala původní lounská radnice. Její renesanční budova z poloviny 16. století byla ovšem roku 1824 zbourána a nahrazena touto klasicistní stavbou. Po čtvrtstoletí ji město věnovalo nově zřízenému okresnímu úřadu a hlavnímu soudu, který v ní sídlil až do nedávné doby.“

10

Husův pomník a mariánský sloup

Jaroslav Vrchlický

„Zde mne zaujalo, že zatímco na pražském Staroměstském rynku socha Panny Marie vedle Husova pomníku dlouho nevydržela, zde v Lounech se oba docela krásně snesou.“

Kamil Hilbert

„Lounský mariánský sloup, stejně jako ten staroměstský, vytvořil roku 1673 sochař Jan Jiří Bendl. Autorem pomníku Jana Husa byl Myslbekův žák Josef Kvasnička, který býval profesorem na lounské reálce. Na podstavci je několik slov právě z Husova listu Lounským. Pomník byl odhalen roku 1925, v době, kdy to s mariánským sloupem, nebo spíše s celou katolickou církví v Lounech bylo dosti nahnuté. Tehdy se velká část občanů přidala k nové národní církvi československé. Šest let se přetahovali s katolíky o chrám sv. Mikuláše, než si začali stavět vlastní kostel. Ještě dlouho měl lounský okres i samotné město procentuálně nejvíc členů „husitské“ církve v ČSR.“

11

Synagoga

Kamil Hilbert

„Vraťme se kousek po Pražské ulici. Za Bezejmennou ulicí kdysi bývaly masné krámy. Naproti nim v Hilbertově ulici, pojmenované po mém otci, stával zájezdní hostinec U Šifu, který však po velkém požáru roku 1849 již nebyl obnoven. Teprve v letech 1871–1874 si zde židé postavili synagogu v maurském slohu od pražského architekta Jana Staňka.“

Jaroslav Vrchlický

„Jak vidím, nyní je zde depozitář okresního archivu. Kolik budov již neslouží původnímu účelu...“

Kamil Hilbert

„Máte pravdu. Ani kulturní dům tu už není, co býval. Ovšem pro Loutkové divadlo to neplatí. Jeho malebná stavbička od Otakara Poláka je umístěna přímo nad řekou. V roce 1920 to prý byla první stavba svého druhu v Čechách a jedna z prvních v Evropě. Zdejší spolek loutkářů je stále činný, pravidelně se zde pořádají festivaly a přehlídky amatérských souborů. Napsal jste také nějakou hru pro děti?“

Jaroslav Vrchlický

„Jen pro své vlastní děti jsem složil několik veršů a říkanek. Vydala je až moje dcera Eva, která však psala i pohádkové knížky. Juž jsme na konci prohlídky, nebo je v Lounech ještě něco zajímavého k vidění?“

Rozcestí – ke Kotěrově kolonii a na nádraží, k prameni Luna**Kamil Hilbert**

„Odtud můžete jít Husovou ulicí až k 1,5 km vzdálenému hlavnímu nádraží. Nad ním se rozkládá tzv. Kotěrova kolonie, nejstarší zahradní město v tehdejší Rakousku-Uhersku. Známy moderní architekt Jan Kotěra ji postavil v letech 1909–1920 pro dělníky železničních dílen, bohužel však nebyla realizována v původním plánovaném rozsahu. Pokud byste chtěl ochutnat minerální vodu z jednoho z nejhlubších pramenů v Čechách, pak musíte jít k jihu do kopce kolem autobusového nádraží, gotického kostelíka Matky Boží a kolem hřbitova. Nahoře, kde se říká U Spravedlnosti, protože zde stávala šibenice, je nádherný pohled na město i České středohoří. Kyselka tu samovolně vyvěrá z vrtu hlubokého asi 1200 m a její pití se doporučuje zejména při nejrůznějších chorobách trávicího traktu. Ale nemusíte se bát, dá se pít i jen tak a mně docela chutná.“

Jaroslav Vrchlický

„Vskutku jsem míval silné žaludeční nevolnosti. Ale juž bych si rád někde sednul a vyndal cigaretku, přestože mi tohle pábení škodí.“

Pod šancemi zpět k radnici**Kamil Hilbert**

„Pak doporučuji vydat se cestou Pod Šancemi, kde lze na lavičce obdivovat jak středověké hradby, tak přírodu kolem Ohře. Můžete se tudy vrátit na náměstí či až k mlýnům a mostu.“

Jaroslav Vrchlický

„Děkuji mnohokrát za Vaši milou společnost a příjemnou procházku městem.“

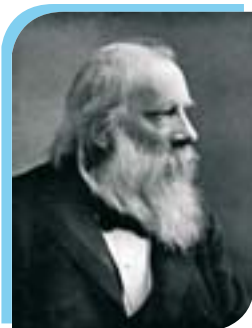
Kamil Hilbert - (12. února 1869 Louny – 25. června 1933 Praha)

Byl významný český architekt, věnoval se především rekonstrukcím církevních budov, jeho nejvýznamnějším dílem je dostavba Svatovítské katedrály.

Byl jedním z posledních českých architektů, který se vyškolił ve Vídni, a to na vídeňské Akademii výtvarných umění v letech 1891–95 u prof. Fleischera. Speciální škola prof. Lunze na vídeňské akademii mu vstúpila dokonalou znalost historických slohů, ze kterých námětově čerpal po celé své tvůrčí období, a která ho předurčila k cestě architekta – památkáře.

Kamil Hilbert, syn malířky Karoliny Hilbert-Reifové a bratr spisovatele Jaroslava Hilberta se narodil 12. února 1869 v Lounech. Nejdříve navštěvoval plzeňskou Vyšší průmyslovou školu, po ukončených studiích na vídeňské Akademii výtvarných umění působil v Praze, v letech 1896–1899 v rodných Lounech, kde projektoval několik historizujících staveb v Poděbradově ulici. V červnu 1899, po odchodu Josefa Mockera, byl ustanoven vedoucím stavitelem Svatovítské katedrály v Praze, kterou dokončil až v roce 1929. Za tuto úspěšnou dostavbu získal čestný doktorát ČVUT v Praze a byl jmenován řádným členem České akademie věd a umění. Jeho kamenná podobizna je umístěna pod velkou rosetou v průčelí Svatovítské katedrály.

Kromě této dostavby projektoval řadu staveb a rekonstruoval množství význačných architektonických památek. Věnoval se architektuře i vědecky a podílel se na soupisu uměleckých památek. Zemřel 25. června 1933 v Praze a byl pohřben na vyšehradském Slavíně.

Jaroslav Vrchlický - (17. února 1853 Louny – 9. září 1912 Domažlice)

Profesor Emil Bohuslav Frída, Dr.h.c., uměleckým jménem Jaroslav Vrchlický, byl český spisovatel, básník, dramatik a překladatel.

Pocházel z Loun, jeho otec byl kupec. Dětství strávil v Ovcárech u Kolína. Po absolvování gymnázia studoval, na přání rodičů, bohosloveckou fakultu. Již v roce 1873 ovšem přestoupil na filozofickou fakultu v Praze, kde studoval dějepis, filozofii a francouzskou literaturu, kterou později také překládal.

Pseudonym pro něj vymyslel jeho přítel, známý lékař J. Thomayer, když spolu jednou na jaře navštívili rozkvetlé údolí říčky Vrchlice u Kutné Hory, z jejíž krásné scenérie byl Frída unesen. Používal slova pábit, když si odcházel zakouřit. Toto slovo později posunul dále B. Hrabal, jenž je používal ve svých dílech (Pábitelé).

Na studiích se seznámil se Z. Winterem, J.V. Sládkem a A. Jiráskem, a spolu založili skupinu lumírovců (Jirásek záhy přešel k ruchovcům).

Od roku 1875 působil jako tajemník a vychovatel synů hraběcí rodiny Montecuccoli-Laderchi v Meranu v Itálii.

Po svém návratu se živil jako učitel a roku 1877 byl jmenován tajemníkem na České technice, později se stal profesorem moderních věd a získal čestný doktorát.

V roce 1901 jej, spolu s A. Dvořákem, císař jmenoval členem Panské sněmovny říšské rady ve Vídni, zde vystupoval a obhajoval požadavek všeobecného hlasovacího práva. Jako člověk byl nesmírně činný, mj. byl členem Královské akademie v Padově, člen tovaryšstva polského v Paříži a samozřejmě čestným občanem mnoha českých měst. Od roku 1893 byl jmenován profesorem evropské literatury na Univerzitě Karlově, byl členem České akademie věd a umění. Byl nominován na Nobelovu cenu za literaturu.

Vrchlického dílo obsahuje přes 200 svazků, mj. přes 80 básnických sbírek a 50 divadelních her. Jeho tvorba je poměrně čtivá, autor se v ní snažil dokázat, že češtinou lze vyjádřit skutečně všechno.

Pozdější generací (generace 90. let 19. století) byl velmi kritizován až odsuzován. Proti jeho dílu vystoupil například také T.G. Masaryk, jenž Vrchlického uznával jako dobrého překladatele. Až další generace básníků (Dyk, Blatný, Seifert) si uvědomila kvalitu jeho básnického díla a nyní je považován za jednoho z nejvýznamnějších českých básníků.

Vrchlický svým dílem připravil půdu pro symbolismus. Cílem jeho díla bylo vytvořit poezii, která by se vyrovnala evropskému básnictví a ztělesňovala harmonický ideál člověka. Zabýval se historickými náměty, především vývojem lidstva, a pokoušel se o sbírky zachycující jeho vývoj. Vycházel z Legendy věků od Victora Huga. Při tomto mapování historie nacházel největší inspiraci v antice.

Středověké město bylo postaveno vedle malé vesničky, která se jmenovala Luně. Snad její název souvisel s luňákem, dravým ptákem, který v řece Louňi ryby. Po založení města se ale v latinšých letech Louň nazývali Luna, což znamená měsíc. Proto se srpek měsíce, doprovázen hvězdou, stal hlavním symbolem města. Podle pověstí založil ves jakýsi Laun. Když se párem osady stal jeho syn Horák, přepadl jedné noci spící vesnici nepřátelský kmen Lučanů, který vedli bratři Vlasták a Soběš. Mnoho Louňských pobíhl a Horáka utopili. Jakmile se o tom dozvěděl český kníže Vojen, předvolal si oba bratry před svůj soud. Oni však začali vesnici Lunu opevňovat kamennou hradbou a shromažďovat vojsko. Zároveň ke knížeti poslali dary s pokornou prosbou, že své zločiny odčiní výstavbou města. Vlasták a Soběš už se odpovídati nedočkali, neboť český kníže zřelý zemřel. Od té doby jsou Louňy krásným městem se silnou hradbou.

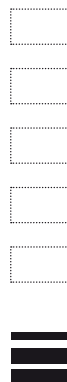
Vydalo Město Louny ve spolupráci s ©ADART spol. s r. o.

Další možnosti vyžití i relax

Park TGM je tou pravou oázou pro váš odpočinek, aktivně se zde můžete prohánět na in line bruslích, v altánku ochutnat pramen minerální vody, zahrát si petanque, vykoupat se na městském koupališti, projet se na lodičce...

Historická pohlednice z 20. století

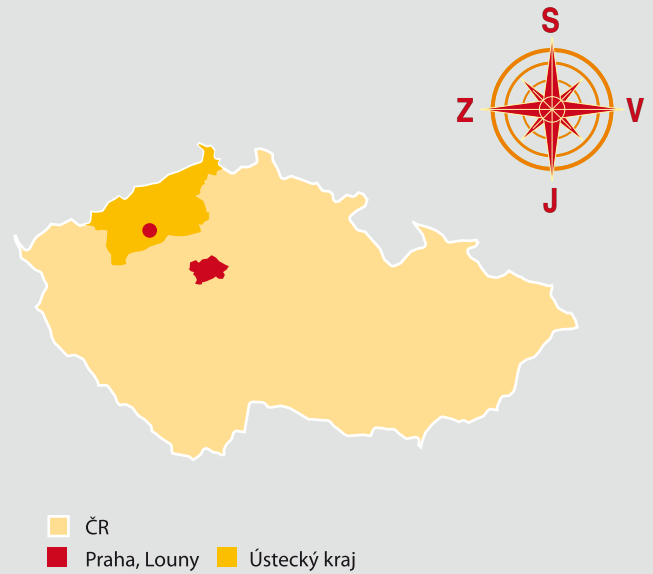

MĚSTSKÉ INFORMAČNÍ STŘEDISKO
Mírové náměstí 35, 440 01 Louny, Czech Republic
tel.: +420 415 621 102, fax: +420 415 621 100
e-mail: info@mulouny.cz, www.mulouny.cz

Otevírací doba - celoročně

Po	6.00 – 17.00 hod.
Út	6.00 – 17.00 hod.
St	6.00 – 17.00 hod.
Čt	6.00 – 17.00 hod.
Pá	6.00 – 16.00 hod.
So	9.00 – 13.00 hod.
Ne	zavřeno

■ ČR
■ Praha, Louny ■ Ústecký kraj